

สุนทรพจน์

ดร. วิโรไท สันติประภาพ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

ในงาน แลกง้าวความร่วมมือการใช้มาตรฐานคิวอาร์โค้ดเพื่อการชำระเงิน
ณ ห้องภัทรรวมใจ อาคาร 2 ชั้น 2 สำนักงานใหญ่ ธนาคารแห่งประเทศไทย

วันพุธที่ 30 สิงหาคม 2560

.....

ท่านผู้บริหารบริษัท American Express, JCB International, Mastercard, VISA และ
UnionPay International

ประธานสมาคมธนาคารไทย

ประธานสภาสถาบันการเงินของรัฐ

ประธานสมาคมธนาคารนานาชาติ

นายกสมาคมการค้าผู้ให้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ไทย

นายกสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

สื่อมวลชน และท่านผู้มีเกียรติทุกท่านครับ

ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ในวันนี้ ทุกสถาบันที่ให้บริการด้านการชำระเงินของ
ประเทศได้มาร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนความร่วมมือการใช้มาตรฐาน QR Code เพื่อการชำระเงิน ซึ่งถือเป็น
เหตุการณ์สำคัญในการสร้างมาตรฐานกลางของการชำระเงินด้วย QR Code ในประเทศไทย อีกทั้ง
ทั้งเป็นความร่วมมือครั้งแรกของผู้ให้บริการเครือข่ายบัตรระดับโลกทั้ง 5 แห่ง และผู้ให้บริการ
ทางการเงินในไทย ที่ตกลงใช้มาตรฐานเดียวกันในการให้บริการ

เราคงทราบกันดีว่า e-Payment หรือการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ เป็นเรื่อง
สำคัญในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล ที่เน้นการนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เป็นประโยชน์ทั้งในภาคประชาชนและภาค
ธุรกิจ เพิ่มการเข้าถึงบริการทางการเงิน ช่วยให้การทำธุรกิจมีความคล่องตัวมากขึ้น ง่ายขึ้น เพิ่ม
ประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการทำงาน ยกกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หรือที่เรา
เรียกกันว่าแนวทาง ease of doing business

ที่ผ่านมา ธนาคารแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการในหลายเรื่องที่สำคัญ เพื่อ
ขับเคลื่อนการพัฒนาระบบการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ และพัฒนานวัตกรรมทางการเงิน อาทิ

- การผลักดันโครงการ National e-Payment ในส่วนของบริการพร้อมเพย์ และ
การขยายเครื่องรับบัตรเดบิต หรือ EDC ไปทั่วประเทศ ซึ่งได้รับการตอบรับที่ดีอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน
มียอดผู้ลงทะเบียนพร้อมเพย์แล้วถึง 32 ล้านเลขหมาย และมีการโอนเงินสะสมกว่า 1 แสนล้านบาท

- การปรับเปลี่ยนให้บัตร ATM และบัตรเดบิตเป็นแบบ chip card ภายในปี 2562
เพื่อเพิ่มความปลอดภัยของการใช้บัตร ซึ่งสอดคล้องกับการใช้บัตรเดบิตที่เพิ่มมากขึ้นของประชาชน

- การยกระดับความปลอดภัยบริการชำระเงินผ่านโทรศัพท์มือถือ โดยร่วมมือ
กับสำนักงาน กสทช. และสมาคมโทรคมนาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่ง mobile

payment จะเป็นช่องทางชำระเงินที่สำคัญในอนาคต จากปริมาณการทำธุรกรรมทางการเงินผ่านโทรศัพท์มือถือที่มีอัตราเพิ่มสูงขึ้นถึง 100% จากปีที่ผ่านมา ความปลอดภัยจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดูแล

- **การนำหลักการ Regulatory Sandbox มาใช้ เพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมทางการเงิน** เปิดโอกาสให้ผู้ให้บริการทางการเงินทั้งที่เป็นสถาบันการเงิน และ Fintech startup นำนวัตกรรมทางการเงินมาทดสอบภายในขอบเขตที่จำกัด ร่วมกับการติดตามดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ทำให้สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ควบคู่ไปกับการควบคุมความเสี่ยง ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ใช้บริการ และลดข้อจำกัดด้านการกำกับดูแล ซึ่งขณะนี้ก็มีโครงการที่อยู่ระหว่างการทดสอบหลายโครงการ อาทิ การใช้เทคโนโลยี Blockchain, Biometric และ QR Code Payment

- **และการเสนอ พ.ร.บ. ระบบการชำระเงิน มาใช้ในการกำกับดูแลธุรกิจด้านการชำระเงิน** ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้ร่วมกับกระทรวงการคลัง นำเสนอกฎหมายใหม่เพื่อใช้ดูแลระบบการชำระเงินที่มีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว ในยุคที่เทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอย่างกว้างไกล เพื่อให้การกำกับดูแลมีความยืดหยุ่น ทันสมัย เอื้อต่อการส่งเสริมนวัตกรรมและเป็นไปตามมาตรฐานสากล ขณะเดียวกันก็มีความปลอดภัย ผู้ใช้บริการได้รับการคุ้มครองดูแล ซึ่งขณะนี้กฎหมายได้ผ่านการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว และอยู่ระหว่างกระบวนการนำมาบังคับใช้ต่อไป

สิ่งเหล่านี้จะช่วยส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของทุกภาคส่วน และยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินของประเทศ ให้มีประสิทธิภาพ ปลอดภัย ลดต้นทุน และสนับสนุนการต่อยอดนวัตกรรมทางการเงิน

ในวันนี้ผมขอกล่าวถึงการพัฒนาและผลักดันการใช้มาตรฐาน QR Code เพื่อการชำระเงิน ซึ่งเป็นความร่วมมือครั้งสำคัญของผู้ให้บริการไทยและต่างประเทศ ช่วยเสริมต่อแนวทางการพัฒนาต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น โดยมีหลักการและประโยชน์สำคัญใน 4 ด้าน

ด้านที่ 1 คือ การใช้มาตรฐานกลางที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เป็นครั้งแรกที่ 5 บริษัทผู้ให้บริการเครือข่ายบัตรระดับโลก และผู้ให้บริการชำระเงินในประเทศไทยได้ร่วมกันผลักดันการใช้มาตรฐาน QR Code เดียวกัน ที่นอกจากจะช่วยลดต้นทุนในการพัฒนาระบบแล้ว ผู้ให้บริการชำระเงินต่าง ๆ ในประเทศไทยจะสามารถใช้งานร่วมกันได้ ตามหลักการของ open infrastructure และ interoperability ลดความซ้ำซ้อน ผู้ให้บริการแต่ละรายไม่ต้องคิดรูปแบบ QR Code ของตัวเอง ร้านค้าสามารถใช้ QR Code ตามมาตรฐานนี้ในการรับชำระเงินได้ทั่วไปจากผู้ให้บริการชำระเงินในประเทศและรองรับรายการชำระเงินระหว่างประเทศได้ด้วย สามารถรองรับการจ่ายเงินของลูกค้าด้วยช่องทางที่หลากหลาย ทั้งการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิต บัตรเดบิต บัญชี e-Wallet หรือบัญชีเงินฝากธนาคาร

ด้านที่ 2 คือ การเพิ่มช่องทางการชำระเงินที่สะดวกและมีต้นทุนต่ำ การใช้ QR Code เพื่อการชำระเงิน เป็นสิ่งที่ทันสมัย ตอบโจทย์การใช้ชีวิตประจำวันของเรา ซึ่งพกโทรศัพท์มือถือติดตัว กันอยู่แล้ว เราสามารถใช้โทรศัพท์มือถือเป็นเครื่องมือชำระเงินได้ด้วย โดยลูกค้าสามารถใช้ mobile application อ่าน QR Code ของร้านค้าเพื่อซื้อของหรือชำระเงินได้อย่างง่ายดาย สะดวก รวดเร็ว

ด้านร้านค้าก็จะมีต้นทุนการรับชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ต่ำลงมาก โดยเฉพาะร้านค้าขนาดกลางและขนาดเล็ก สามารถพิมพ์ QR Code ติดไว้เพื่อให้ลูกค้าสแกนได้ทันที มี QR Code เดียวกันรองรับการชำระเงินผ่านช่องทางที่หลากหลายจากลูกค้าได้ นอกจากนี้ ร้านค้ายังสามารถรับเงิน

โดยตรงเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารหรือบัญชี e-Wallet ที่ผูกกับบริการพร้อมเพย์ได้ด้วย ช่วยให้ร้านค้าบริหารจัดการเงินสดได้ดีขึ้น ทำให้การจัดทำบัญชีและกระทบยอดเงินเข้าง่ายกว่าการทำธุรกรรมด้วยเงินสดมาก รู้ว่าได้รับเงินจากใครในแต่ละรายการ ลดภาระการบริหารจัดการและต้นทุนการทำธุรกิจได้อย่างดี

ด้านที่ 3 คือ การเพิ่มความปลอดภัยในการชำระเงิน การสแกน QR Code ผ่าน mobile application ช่วยเพิ่มความปลอดภัยให้การใช้บัตร เพราะเจ้าของบัตรไม่ต้องให้บัตรหรือข้อมูลบนบัตรแก่ร้านค้า จึงไม่ต้องกังวลเรื่องการทุจริต นอกจากนี้ การจ่ายเงินด้วย QR Code เป็นระบบที่พัฒนาอยู่บนโครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินของธนาคารและผู้ให้บริการในปัจจุบัน เช่น การโอนเงินพร้อมเพย์ หรือ การให้บริการบัตรเครดิตและบัตรเดบิต ซึ่งมีความปลอดภัย ได้มาตรฐานสากล และมีการตรวจสอบเป็นประจำ จึงมีความมั่นใจได้

ด้านที่ 4 คือ สามารถต่อยอดนวัตกรรมทางการเงินได้โดยง่าย โครงสร้างพื้นฐานการชำระเงินที่ดีนี้จะนำไปสู่การต่อยอดนวัตกรรมการให้บริการที่หลากหลายในอนาคต นอกจากระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์หรือ e-Payment จะเอื้อให้การชำระเงินสะดวกแล้ว ยังเป็นรากฐานสำคัญของร้านค้าขนาดกลางและขนาดเล็กที่จะเก็บข้อมูลการรับชำระเงินอย่างเป็นระบบ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในหลายด้าน โดยเฉพาะการขอสินเชื่อ ซึ่งสถาบันการเงินในหลายประเทศก็ได้เริ่มให้สินเชื่อโดยใช้ข้อมูลชำระเงินเป็นข้อมูลอ้างอิง (information based lending) แทนการใช้สินทรัพย์ถาวรเป็นหลักประกัน ช่วยให้ก้าวข้ามผ่านอุปสรรคของการปล่อยสินเชื่อ SME จากเดิมที่ต้องใช้หลักประกันเพียงอย่างเดียว

จุดเด่นทั้ง 4 ด้าน ของ QR Code นี้ จะนำไปสู่การกระจายตัวของบริการชำระเงินด้วย QR Code ที่เข้าถึงร้านค้าในชีวิตประจำวันของประชาชนได้จริง ไม่ว่าจะเป็น ห้างสรรพสินค้า ตลาดสด ร้านกาแฟ ร้านสะดวกซื้อ ไม่ว่าจะเป็นร้านเล็กหรือร้านใหญ่ ร้านค้าทั่วไป ร้านค้า online รวมถึงรถโดยสารสาธารณะและบริการอื่น ๆ และสามารถขยายตัวไปอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นแหล่งธุรกิจ แหล่งท่องเที่ยว หรือเขตต่างจังหวัด ใช้ได้กับธุรกิจหลายประเภทไม่มีข้อจำกัด

ในการพัฒนาบริการชำระเงินด้วย QR Code นี้ **ธนาคารแห่งประเทศไทยได้เปิดให้ธนาคารและผู้ให้บริการชำระเงินเสนอโครงการเข้าพิจารณาใน Regulatory Sandbox** เนื่องจากเป็นบริการใหม่ มีการใช้มาตรฐานกลาง และต้องเชื่อมโยงระบบระหว่างผู้ให้บริการทั้งที่เป็นธนาคาร และ Non-bank จึงต้องทดสอบให้มั่นใจในความถูกต้องของการทำรายการ ความมั่นคงปลอดภัยของระบบ และการดูแลผู้ใช้บริการ ซึ่งปัจจุบันมีธนาคาร 2 รายอยู่ระหว่างช่วงการทดสอบ และอีก 6 ธนาคารอยู่ระหว่างยื่นคำขอเข้าโครงการ โดยการให้บริการจริงจะทยอยเปิดตามความพร้อม คาดว่าจะสามารถเริ่มใช้ได้ทั่วไปภายในไตรมาส 4 ปี 2560 นี้

ในโอกาสนี้ ผมขอขอบคุณทุกท่านที่เกี่ยวข้อง ที่เห็นความสำคัญของการพัฒนาระบบการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย และได้ร่วมแรงร่วมใจกันผลักดันการใช้มาตรฐาน QR Code เพื่อการชำระเงินนี้ขึ้น เพิ่มการเข้าถึงบริการชำระเงินอิเล็กทรอนิกส์ ที่ใช้งานง่ายและมีต้นทุนต่ำ ในวันนี้เป็นนิมิตหมายอันดียิ่งของการสร้างความร่วมมือของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐานทางการเงินที่ดี เอื้อต่อการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

ขอบคุณครับ